

Không ra đời c m t thông cáo chung.

*Ngoại trưởng Việt Nam Phạm Bình Minh (giữa) trò chuyện với ngoại trưởng Indonesia Marty Natalegawa (trái) trước phiên bế mạc hội nghị các Ngoại trưởng ASEAN lần thứ 45 tại Phnom Penh, ngày 13/07/2012.
REUTERS/Samrang Pring*

Ngoại trưởng các nước trong Hiệp hội Đông Nam Á (ASEAN), họp tại Phnom Penh, Cam Bốt chia tay nhau hôm nay, 13/07/2012, mà không ra đời c m t thông cáo chung.

Sau nỗ lực cuộc họp tranh cãi, thảo luận quy t lệ t, các thành viên ASEAN đã không gi i quy t đời c nh ng b t đời ng n i b liên quan đến vi c xử lý các tranh chấp và chủ quyền với Trung Quốc ở Biển Đông.

Philippines, cùng với Việt Nam, nh ng quốc gia hi n có quan hệ căng thẳng ng với Trung Quốc trong h s Biển Đông, đã phê phán th t b i của Hội nghị ASEAN và nh n m nh r ng vi c không ra đời c b n thông báo chung là s ki n « ch a t ng th y trong su t 45 năm t n t i của ASEAN ».

Chính quyền Manila mu n trong tuyên bố chung ph i có đo n nói về các v đ i đ u g n đây gi a tàu Trung Quốc và Philippines ở bãi đá Scarborough, n i mà c hai bên đ u tuyên bố có

chỉ quy định.

Thực tế, theo các nhà ngoại giao tham gia đàm phán, thì Cam Bốt, hiện đang rất cần sự giúp đỡ về kinh tế của Trung Quốc, để m nhim chức chủ tịch ASEAN trong năm nay, đã kiên quyết gạt bỏ mọi câu chuyện có liên quan đến nhng sự cố bãi đá Scarborough ra khỏi đề thảo thông cáo chung.

Cuộc họp khn c p sáng nay cũng không giúp tháo gỡ bế tắc. M t quan chức Hoa Kỳ, có mặt tại Phnom Penh, cho AFP biết : « N i b c t c gia tăng trong m t số cuộc gặp riêng. Các cuộc trao đổi qua lại căng thẳng ».

Phái đoàn Philippines đã không ngần ngại thông báo cho phía Cam Bốt sự « phn n » của mình và nhn m nh r ng các chia rẽ này đã phá hoại nhng thỏa thuận đ t đ c tr c đó đ gi i quy t các tranh chấp trong tinh thần g n bó toàn kh i. Mặt khác, Manila tái khẳng định không chấp nhn cách thức đàm phán song phương mà láng gi ng phương b c của Cam Bốt đã đòi hỏi.

Đáp lại, Ngoại trưởng Cam Bốt tỏ thái độ l y làm tiếc về các bế tắc ng, chia rẽ này và cho r ng Phnom Penh « không chấp nhn đ cho b n thông báo chung trở thành con tin của v n đ quan hệ song phương » gi a Manila và Bắc Kinh.

Theo gi i phân tích, các chia rẽ trong n i b ASEAN có nguy c « lây lan » sang các cuộc đàm phán gi a kh i này và Trung Quốc về b lu t ng x Bi n Đông (COC). Văn bản này có m c đích ngăn ch n nhng xung đ t có thể xảy ra trong các hoạt đ ng đánh b t h i s n, quy n l u thông hoặc thăm dò khai thác d u khí Bi n Đông.

Các cuộc đàm phán kéo dài t 10 năm nay và các bên liên quan ch a bao giờ đ t đ c đ ng thuận v n i dung cốt lõi của b lu t này.

Giáo sư Carl Thayer, chuyên gia về khu vực châu Á-Thái Bình D ng, nhn đ nh : « Cam Bốt đóng vai trò nh là chủ h u của Trung Quốc. Đi u này làm cho các cuộc đàm phán khó khăn hơn. Tôi khó có thể t ng t ng ra đ c là các bế tr ng đ t đ c m t công thức nào đó làm

ASEAN chia rẽ: trỗi c tham vọng lãnh thổ của Trung Quốc

Tác Giả: Đức Tâm

Thứ Sáu, 13 Tháng 7 Năm 2012 12:30

hài lòng tất cả các bên ».

Có thể đánh giá kết quả Hội nghị các Ngoại trưởng ASEAN lần này tại Phnom Penh theo cách nhìn « các nước nãa đẩy nãa vãi ».

Việc không ra được thông cáo chung rõ ràng là một thất bại của ASEAN, và trưởng hội đó là thất bại của Cam Bốt, nước hiện đảm nhiệm chức chủ tịch.

Nhị bộ ASEAN đã chia rẽ trỗi c áp lực quá lớn của Trung Quốc. Hôm nay, Bộ Kinh đã xoa tay hài lòng với sự bất đồng này. Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc Lưu Vi Dân (Liu Weimin) nhận định rằng « đó là một cuộc họp hữu ích và quan trọng của Trung Quốc trên nhiều vấn đề đã nhận được sự đồng thuận của nhiều nước ».

Trên một góc độ khác, tại Hội nghị ASEAN lần này, Philippines và Việt Nam đã tỏ ra công nhận, không chấp nhận kiểu « bùng nổ mà không bùng nổ », thà không có thông cáo chung còn hơn đưa ra một tuyên bố mà không dám đề cập đến những vấn đề nóng bỏng ở Biển Đông.

Phải chăng đây cũng là cách để cho Bộ Kinh thấy được phần nào mức độ của các nước đang có tranh chấp với Trung Quốc và chấp nhận tại Biển Đông.